

HALSNÆS KOMMUNE

Spildevandsplan 2011-2021

Bilag 10   Ordliste

Vedtaget 15. maj 2012

Aerob proces: en biologisk proces, der foregår under forbrug af ilt.

Afløbskoefficienten angiver, hvor stor en del af et opland, som bidrager til overfladeafstrømningen under regn. Afløbskoefficienten beregnes som befæstelsesgraden gange den hydrologiske reduktionsfaktor. Afløbskoefficienten angives i procent. I visse tilfælde anvendes tillige begrebet tilslutningsgraden, som angiver, hvor stor en del af det befæstede areal, som reelt afvander til afløbssystemet. Afløbskoefficienten bliver da befæstelsesgraden x tilslutningsgraden x den hydrologiske reduktionsfaktor.

Afløbssystem er en fællesbetegnelse for afløbsinstallationerne og afløbsanlægget.

Afløbsvand er en fællesbetegnelse for regnvand, husholdnings- og erhvervsspildevand og grundvand (infiltrationsvand).

Afskærende ledning er en afløbsledning, der afskærer afløbsvand fra at løbe direkte i recipienten.

Befæstelsesgraden angiver procentdelen af impermeable og semipermeable arealer i et opland. Befæstelsesgraden er således forholdet mellem det befæstede areal og det totale oplandsareal.

Befæstet areal er den del af et oplandsareal, som udgøres af impermeable eller semipermeable flader. Fra disse arealer sker der ingen eller kun ringe naturlig nedsivning, og regnvand fra disse arealer bortledes derfor som overfladeafstrømning

BI₅ (det biokemiske iltforbrug) angiver den mængde ilt i mg ilt/liter, som spildevandet forbruger, når dets indhold af organisk stof nedbrydes fuldstændigt til kuldioxid ved hjælp af aerobe mikroorganismer. Ved BI₅ forstås det 5 døgns biokemiske iltforbrug ved 20°C.

BOD Biological Oxygen Demand, samme som BI₅

Bundfældningstank er en beholder, hvor en del af de stoffer i afløbsvandet, der er tungere end vand, synker til bunds og derved udskilles.

Denitrifikation er en proces, hvor mikroorganismer med organisk stof som energikilde, omdanner nitrat (NO₃) over nitrit (NO₂) til frit kvælstof (N₂).

Erhvervsspildevand er det spildevand, der kommer fra industrier og institutioner.

Eutrofiering er en betegnelse for en øget produktion af planteplankton i en sø forårsaget af en forøget tilførsel af næringsalte.

Faskine: Tildækket rende i jorden, som er fyldt med sten eller plastelementer, hvortil der ledes overfladevand, for at nedsive det. Hulrummet er magasin for vandet indtil det afdrænes til jorden udenom faskinen.

Forsinkelsesbassin: Bassinanlæg til opsamling af spildevand eller regnvand, når den tilstrømmende vandmængde overstiger hvad der ønskes ledt videre i afløbsanlægget eller til recipienten. Det opsamlede vand ledes videre til afløbssystemet, når der er kapacitet til dette.

Fællessystem er et afløbssystem, der afleder spildevand, regnvand og grundvand (drænvand) gennem samme ledningssystem.

Husholdningsspildevand er det spildevand, der kommer fra husinstallationer i boligområder (opvask, vask, bad, kloset m.v.).

Hydrologisk reduktionsfaktor er en omregningsfaktor, der angiver det ækvivalente impermeable areal for et befæstet areal. Denne reduktion foretages, fordi ikke alle befæstede arealer er impermeable. Fra en lang række belægnings, eksempelvis fortove, er der mulighed for en vis nedsivning, hvorved overfladeafstrømningen reduceres. Målinger viser, at den hydrologiske reduktionsfaktor typisk vil ligge i intervallet 0,7–0,9. Dog anvendes den hydrologiske reduktionsfaktor 1,0 ved ekstremværdibetragtninger.

Infiltrationsvand er en betegnelse for det vand, der trænger ind gennem en afløbslednings vægge og samlinger.

Initialtabet er det tab, som sker i begyndelsen af et regnskyl. Tabet hidrører fra befugtning af jordoverfladen og eventuel vegetation samt opsamling i lavninger. Tabet er mindst for nyanlagte asfaltbelægnings og størst i områder med beplantning. Normalt anvendes værdien $I = 0,6$ mm.

Lagune er en lavvandet sø. Anvendes i Spildevandsplanen for rensning af separat afledt regnvand til søer og vandløb. Rensningen foregår i det permanente volumen (procesvolumen). Kan eventuelt kombineres med et buffervolumen (variabelt volumen).

N er det kemiske symbol for kvælstof.

Nedsivningsanlæg: Spildevandsanlæg, der har jorden (grundvandet) som recipient.

Nitrifikation er en proces, hvor mikroorganismer omdanner ammoniumsforbindelse/ammoniak til nitrit (NO_2) og nitrat (NO_3).

Næringsalte er plantenæringsstoffer, f.eks. fosfor- og kvælstofsalte.

Olieudskiller er et bygværk, hvorigennem afløbsvand ledes med en så ringe hastighed, at eventuelt olieindhold samles på overfladen.

Opspædningsgraden (gennemsnitlig) er forholdet mellem regnvand og tørvejrsvandmængden i overløbsvand.

Overfladevand: Vand som løber på jordoverfladen, som vandløb eller søer. I spildevandsteknisk betydning desuden regnvand, der strømmer af på befæstede overflader.

Overløbsbygværk: Bygværk indskudt i fællessystem med det formål at aflaste ledningssystemet for en del af vandmængden under regn.

P er det kemiske symbol for fosfor.

PE er en forkortelse for personækvivalent. 1 PE. = 60 g BI₅/ døgn.

Recipient: (Modtager): Betegnelse for det sted spildevand eller regnvand udledes til. Det kan være et vandløb, en sø eller mose eller et kystvand, evt. til jorden ved nedsivning.

Recipientkvalitet er udtryk for recipientens fysiske, kemiske og biologiske tilstand.

Reduceret areal: Det befæstede areal omregnet til et ækvivalent impermeabelt areal. Omregningen sker ved at gange det befæstede areal med den hydrologiske reduktionsfaktor.

Regnvand kan opdeles i vand fra veje, gader og pladser, trafikbelastet regnvand og tagvand samt vand fra terrasser, indkørsler mv., ikke trafikbelastet regnvand.

Regnvandsbassin: Forsinkelsesbassin for regnvand.

Regnvandskloakering er et kloakeringsprincip, hvor der kun etableres afløbsanlæg til regnvand. Frederikssund Forsyning etablerer ikke afløb for spildevand i det pågældende opland.

Renseklasse: Fastsat krav til spildevandsrensning i det åbne land, for at opnå en bestemt recipientkvalitetsmålsætning.

Risteværk er et system af riste, der tilbageholder større bestanddele i afløbsvandet.

Samletank: Lukket tank eller beholder, til opsamling af spildevand. Samletanke tømmes efter behov, og spildevandet udtømmes på ert rensningsanlæg eller til et afløbssystem.

Sandfang er et bygværk, hvorigennem afløbsvandet ledes med en så ringe hastighed, at sand og grus bundfældes.

Separatsystem er et afløbssystem, hvor regnvand og spildevand transporteres i

hvert sit ledningssystem.

Septiktank: Bundfældningstank til enkelthuse

Spildevand omfatter husholdningsspildevand og erhvervsspildevand.

Spildevandsanlæg: Ledninger, pumpestationer, bygværker, bassiner, renseanlæg mv. der tjener til transport og rensning af spildevand og regnvand.

Total-N omfatter den samlede mængde af uorganiske og organiske kvælstofforbindelser.

Total-P omfatter den samlede mængde af uorganiske og organiske fosforforbindelser.

Trixtank: Mekanisk rens tank til enkelthuse eller mindre fællesanlæg.

TV-inspektion: Registrering af en lednings tilstand ved at køre et kamera gennem ledningen.

Tømningsordning: En ordning, hvor spildevandsforsynings selskabet forestår tømning og bortskaffelse af indholdet i bundfældningstanke eller samletanke.